

KORONA VİRÜS (COVID-19) SEKTÖR BAZLI KORUNMA REHBERİ

Dr. İbrahim OĞUR
İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı
E. Baş İş Müfettişi

DETAM YAYINLARI
2020/COVID-05

- √ Araç Servisi İle Yiyecek İçerek Hizmeti Veren Kurumlar Ve İşletmeler
- √ Destek Hizmeti Veren Firmalar
- √ İnşaat Sektörü
- √ Sanayi Kuruluşları Fabrikalar)
- √ Alış Veriş Merkezleri (Avm)
- √ Kargo/ Dağıtım Şirketleri)
- √ Pazar Ve Ören Yerleri
- √ Kargo-Nakliye Veya Diğer Uzun Seferli Deniz İşleri
- √ Metro, Otobüs, Tren Gibi Ulaştırma Araçları
- √ Belediye Temizlik /Atıp Toplama Araçları

AÇIKLAMA;

Bu rehber, çeşitli yayınlardan, Dünya örneklerinden yararlanarak; İşverenlerimize Sektörlerinde ki faaliyetlerine devam ederken çalışan Personel ve müşterilerinin korona virüsten korunması için uygulamaları gereken, sosyal mesafelerin ve diğer önlemlerin nasıl uygulanabileceğine ilişkin olarak farklı senaryolarla uyarlanmış tavsiyeleri içermektedir.

Bu rehberde **Örnek** olarak daha çok yakın mesafe içerisinde olan aşağıdaki sektörler ele alınmıştır.

1. Araçla Teslimat Alma ve teslimat Verme hizmeti veren **MAĞAZALAR**
2. Kurum ve Kuruluşlarda, Yardımcı Personel (BAHÇIVAN, TEMİZLİKÇİ, AHÇI, DADI) çalıştıran **ARACI FİRMALAR**
3. **İNŞAAT** Sektörü
4. Üretim ve işleme işleri yapılan işler (**FABRİKALAR**)
5. Perakende satış işletmeleri Yapan **ALİŞ VERİŞ MERKEZLERİ** (AVM)
6. Lojistik işletmeler (**KARGO/ DAĞITIM ŞİRKETLERİ**)
7. Pazar, Açık alan Alış veriş işyerleri
8. Kargo-nakliye veya diğer uzun vadeli deniz işleri
9. Ulaştırma işletmeleri(**METRO, OTOBÜS, TREN**)
10. Atık yönetimi işletmeleri(**BELEDİYE TEMİZLİK /ATIP TOPLAMA ARAÇLARI**)

ARAÇLA HİZMET VEREN İŞYERLERİNDE KORONA VİRÜSTEN KORUNMA UYGULAMALARI

GENEL HUSUSLAR:

- ❖ Hizmet Satışı yaptığınız tesiste sipariş alınmamasını bizzat sağlayacak bir yapı oluşturmalsınız. Bu yapı siparişleri yalnızca çevrimiçi, internet, üzerinden veya telefonla almalı ve bunu hizmet satışı yaptığınız işletmede, (**Mağaza, Market, Kafe, Restoran, vb.**) tabelalar ile göstermeli, web sayfanız üzerinden müşterilere bildirmelisiniz.
- ❖ Sosyal uzaklaştırma önlemleri hakkındaki tavsiyeler herkes için geçerlidir ve mümkün olduğunca bireyler arasında **2 metre** mesafeyi koruyarak kalabalıklaşmayı önlemek ve virüsün yayılma fırsatlarını en aza indirmek için adımlar atmalısınız.

SİPARİŞLER

- ❖ Müşterilerin ürün topladığı yerlerde, toplama sürelerinin kademeli olarak ayarlanmış olmaları gerekir. Siparişleri hazır olan müşteriler girdiğinde, siparişleri toplamak ve ödeme yapmak için güvenli bir mesafeyi koruyarak birer birer girmelidirler.
- ❖ Kuyruk/Sıra işleminin gerçekleştiği yerde, güvenli bir mesafeyi korumak için kuyruk yönetim sistemlerini kullanmalısınız. Gerekirse yere mesafe işaretini belirtmek amacıyla renk ayraç koyabilirsiniz.

TESLİMATLAR

- ❖ Bir teslimat hizmeti sunan Perakendeciler (**Mağaza, Market, Manav vb.**) veya Kafe ve Restoranlar için, tüm teslimat sürücülerine hiçbir mal veya yiyeceğin müşteriye fiziksel olarak teslim edilmemesi gerektiğini bildirmelisiniz.
- ❖ Bunun yanında olabiliyor ise, önceden kararlaştırılmış bir bırakma noktası, olamıyor ise, mesafenin **2 metrenin** altına inmediği bir karşılaşma platformu oluşturulması doğru olacaktır.

Örneğin; Kapı zilini çaldıktan sonra, Sürücü/Teslimatçı kapıdan güvenli bir mesafede durmalı ve malların teslimatını denetlemelidir. Mallar gözetimsiz bırakılmamalıdır.

- ❖ Eğer Müşterileriniz **KORONAVİRÜS** Semptomları olan veya şüphe duyulan birisi ise, Müşterilerinizin kendilerini tecrit ettiklerini veya iyi olmadıklarını teslimattan önce işletmenize bildirebilmeleri için bir yol sunmalısınız,

- ❖ Kesinlikle konulmuş olan kurallara uyulmalı, Sürücü/Teslimatçı müşterinin Evine/Mülküne/İşyerine girmemelidir.
- ❖ Müşterinin çalınan kapıyı yanıtlanmaması riskini en aza indirmek amacıyla teslimat süresinden yaklaşık **15 dakika** önce, bırakılacak yer için **İRTİBAT NUMARASI** alma gibi makul uygulamalar yapmalısınız
- ❖ Sürücülere mümkün olduğunca düzenli olarak **20 saniye** sabun ve su kullanarak ellerini yıkamalarını tavsiye etmelisiniz ve sürücülere her zaman işe başlamaları ve her teslimattan sonra kullanmaları için el dezenfektanı verilmelidir.
- ❖ Çalışanlarınızı korumak için, iş arkadaşlarınıza ve sürücülerinize günlük olarak sadece iyi oldukları ve işlerinde hiç kimsenin kendini tecrit etmediği durumlarda işe başlamalarını hatırlatmalısınız.

EVLERE DESTEK ELEMANI HİZMETİ VEREN FİRMALARDA KORONA VİRÜSTEN KORUNMA UYGULAMALARI

- ❖ Evlerde gerekli onarım ve bakım hizmeti veren ya da Evlere temizlik veya ücretli çocuk bakımı gibi başka işlerin yürütülmesi amacıyla personel çalıştıran Firmalar, Çalıştırılacak Personelin Sağlıklı olması koşuluyla bu aşamada da çalıştırmaya devam edebilirler.

Ancak; Korona virüs semptomları hafif dahi olsa bu süreçte fiili olarak Personel çalıştırmamalısınız. Eğer uzaktan çalışma yapılacak bir hizmet ise, uzaktan çalışma yaptırabilirsiniz.

Bunu değerlendirmelisiniz. Mümkün olabiliyor ise, yukarıda belirttiğimiz üzere, telefon veya video görüşmesi gibi alternatiflerle yapabilirsiniz.

- ❖ Eğer çalıştırdığınız Personelin **İŞKUR** Mevzuatı, **İş ve SGK** Yasasından Kaynaklanan şartları uygun ise, **NİSAN-TEMMUZ** arasında, Bu konuda Devletin uyguladığı olduğu **KÇÖ (Kısa Çalışma Ödeneği)** veya **Ücretsiz İzin** uygulamasından yararlanabilirsiniz

MÜŞTERİ İKAMETGÂHINDA UYULMASI GEREK KURALLAR

- ❖ Personeliniz işyerine varmadan önce müşterileri bilgilendirmelisiniz.
- ❖ Çalışan ulaşım sürecinde maskesini ve eldivenini takmalıdır.
- ❖ Çalışan Eve girmeden önce eldivenini çıkartıp atmalı, Girdikten sonra ellerini 20 saniye boyunca sabun ve su ile yıkamalıdır.

- ❖ Personele, Özellikle burnunu üfledikten, hapşırıırken veya öksürdükten sonra ve mülkten ayrılırken ellerini düzenli olarak yıkamasını bildirmelisiniz. Elleri yıkamak için imkânların olmadığı yerlerde, el dezenfektanı kullanılmalı ve bunu her zaman yananda taşımalıdır.
- ❖ Eğer verilen hizmet bir **DADILIK** veya **TEMİZLEYİCİLİK** Hizmeti ise her zaman bu kişiler ile müşteri arasında güvenli bir mesafe (en az 2 metre) muhafaza edilmeli ortamın havalandırılması içi, pencereyi açmak da dâhil olmak üzere, çalışılan alanda iyi havalandırma koşulları sağlanmalıdır.
- ❖ Eğer verilen hizmet bir **ÇOCUK BAKIM** işi ise bakımını yapılan çocuk dışında kalan eve sakinleri ile BAKICI arasında mümkün olduğunca güvenli bir mesafe (en az 2 metre) sağlanmalıdır.

EVDEKİ BİRİ KRONİK HASTA (AŞIRI DERECEDE SAVUNMASIZSA) VEYA KORONAVİRÜS SEMPTOMLARI TAŞIYORSA

GENEL KURAL:

Talep edilen ihtiyaç **ACİL SIHHİ TESİSAT** veya **ONARIM** gibi hane halkının güvenliği için doğacak bir riski ortadan kaldırma değilse, ya da küçük bir **ÇOCUĞUN** ebeveynleri tarafından bu süreçte ihtiyacı karşılanabiliyorsa izole edilen veya bireyin korunduğu herhangi bir evde bu süreç içerisinde hiçbir yabancı personel çalıştırılmamalıdır.

Yeterli koruma sağlanmak ve hizmet verilen yerdeki çalışma ev sahiplerinin koruma altına alınmış olması durumunda burada devam etmesi gereken iş yapılması halinde, çalışan, işverenin, Müşterisinin ve kendisinin güvenliğini sağlamak için aşağıdaki adımlar atmalıdır:

- ❖ Çalışma Yapılırken Ev Sahiplerinden Ayrı Bir Odada Kalmaları istenmelidir. Bu Mümkün Değilse, Mümkün Olduğunca çalışandan Uzak Durulmalıdır.
- ❖ Yüz Yüze Herhangi Bir Temastan Kaçınmak İçin o mahalde bulunan Savunmasız İnsanlarla Önceden Düzenlemeler Yapılmalıdır. **Örneğin**, Kapiyı çalanı veya kapiya geleni karşılarken,
- ❖ Özellikle El Yıkama Ve Solunum Hijyeni Konusunda Sıkı Olmalısınız. İş Tamamlandığında, İşveren veya Müşteriyle Hangi Yüzeylerle Temas Kurulduysa İlgilere Bilgi Verilmelidir. Ancak, Çalışan Ayrılmadan Önce Bu Temizliği Kendisi Yapmalıdır.
- ❖ Ev sahibelerinden birisinde Korona virüs semptomları hafifte olsa, bu süreçte burada hiçbir personele iş yaptırılmamalıdır. .

HER TÜRLÜ İNŞAAT ÇALIŞMALARINDA CORONA VİRÜSTEN KORUNMA UYGULAMALARI

İnşaat çalışmaları bünyelerinde istihdam ettikleri çalışanlar ve her alanda yürüttükleri faaliyet içeriklerinin çeşitliliği nedeniyle **KORONAVİRÜS** le mücadelede toplum güvenliğinin sağlanmasında ve hizmet hizmetlerinin yürütümünün sağlanmasında önemli bir rol oynamaktadır.

- ❖ Faaliyetleri itibariyle birçok hizmet yürütümünü bünyelerinde taşıdıkları için Mümkün olan her yerdeki, üstlenilmiş olan projelerde, **SOSYAL UZAKLAŞMA YÖNERGELERİ** hazırlanmalı bu Yönergeler çerçevesinde hareket edilmelidir.
- ❖ Belirli bir faaliyetle ilgili olarak sosyal mesafe kurallarına tam olarak uymanın mümkün olmadığı durumlarda, bulaşma riskini azaltmak için mümkün olan tüm hafifletici önlemlerinin alınması gerekir.
- ❖ Eğer, **KORONA VİRÜSÜN** devam ettiği bu süreçte, Çalışmanın devam etmesi gerektiğine karar vererseniz, personele;
 - ✓ İşe vardıklarında,
 - ✓ İş bıraktıktan sonra,
 - ✓ Yemekten önce ve sonra,
 - ✓ Araç kullandıktan sonra,
 - ✓ Evlerine veya şantiye kovuşlarına geldiklerinde,
 - ✓ Özellikle burunlarını sildikten sonra,
 - ✓ Hapşırma veya öksürdükten sonra,

20 saniye boyunca sık sık sabun ve su kullanarak ellerini yıkamalarını, Elleri yıkayacak tesislerin bulunmadığı yerlerde, el dezenfektanı kullanılmalarını ve Yine; olabildiğince birbirlerinden **2 metre** uzakta olmalarını tavsiye etmelisiniz.

- ❖ Çalışanlar arasındaki teması en aza indirmek için çalışma iş planlarını yüz yüze temastan kaçınacak şekilde planlamalısınız.
- ❖ Yüz yüze temasın gerekli olduğu yerlerde, bu mümkün olduğunda **15 dakika veya daha kısa bir sürede tutulmalıdır.**
- ❖ Birlikte çalışmalarda Mümkün olduğunca, küçük ekipler oluşturarak, çalışma yaptırın.
- ❖ Personel, çalışma için, bir başkasıyla birlikte kapalı makineler (kazıcılar gibi) içerisine girmeden önce her seferinde ellerini yıkamalı ve her dışarı çıktıklarında ellerini yıkamalıdır. Buna yardımcı olmak için, sabun, su ve / veya el dezenfektanı sağlayan el yıkama istasyonları veya tesisleri oluşturmalsınız.
- ❖ İş Makineleri, Araç içerisinde maske kullanımını sağlayın.

- ❖ Çalışanlar araç içi çalışmalarda veya kapalı alan çalışmalarında mutlaka, buldukları alanların pencerelerini havalandırmak için açık tutmalı ve her zaman yüzlerine dokunmamaya dikkat etmelidir. Kabinlerin içi, özellikle farklı operatörlerin kullanımını vardiyalarında düzenli olarak temizlenmelidir.
- ❖ Asansör veya yük asansörleri yerine merdivenleri kullanılmalıdır.
- ❖ Asansörlerin veya vinçlerin kullanılması gerektiğinde, tıkanıklığı ve teması her zaman azaltılmalı, kapasitelerini düşürülmeli ve kapılar ve düğmeler gibi temas noktaları düzenli olarak temizlenmelidir.
- ❖ Çalışanlarınıza kendilerini korumak için, günlük olarak sadece iyi oldukları ve işlerinde hiç kimsenin kendini tecrit etmediği takdirde işe başlamalarını hatırlatmalısınız.
- ❖ Bu konuda Bakanlık, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, İNTES ve **DETAM** tarafından yayınlanmış çeşitli rehber ve yönergeleri mutlaka takip etmelisiniz.

NOT: İnşaat Firmaları için yayınlanmış Doküman ve Formlara herdaim [www.@detam.com.tr](http://www.detam.com.tr) Adresinden ulaşabilirsiniz.

**YAPI İNŞAAT FAALİYETLERİNDE
COVID 19 SALGININDAN
KORUNMAYA YÖNELİK KONTROL LİSTESİ**

		EVET	HAYIR
1	Servis araçlarının tasıma kapasiteleri sosyal mesafe göz önüne alınarak planlandı mı?		
2	Servis araçlarının özellikle sık temas edilen yüzeyleri basta olmak üzere Dezenfeksiyon ve temizliği sık aralıklarla sağlanıyor mu?		
3	Servis araç girişlerine alkol bazlı el antiseptiği konulmuş mu?		
4	Çalışanların ise giriş ve çıkışlarında hijyen malzemesi kullanılmasına, temasın Azaltılmasına ve sosyal mesafenin sağlanmasına yönelik önlemler alınıyor mu?		
5	Şantiye alanlarına giriş çıkışlarda çalışanların ve ziyaretçilerin ateşleri Ölçülüyor mu?		
6	Çalışanlara COVID-19 KORONA VİRÜS salgınına, sağlığın korunmasına yönelik bilgilendirme yapıldı mı?		
7	Şantiye alanları ve ofislerin giriş çıkışlarında ve diğer bilgilendirme panolarında Bilgilendirme broşürleri ile görsellerin asılması sağlandı mı?		
8	Mevcut acil durum planları ve risk değerlendirmeleri güncellendi mi, ayrıca Salgına karşı bir eylem planı geliştirildi mi?		
9	İs planlaması, çalışmalarda büyük gruplar oluşturulmadan ve çalışanlar arasında Sosyal mesafe korunacak şekilde yapıldı mı?		
10	Grupların kendi içinde ve birbirleriyle etkileşimleri asgari düzeyde tutuluyor mu?		
11	Çalışma alanında bulunan çalışan sayısını asgari düzeyde tutmak için Uzaktan/dönüşümlü vb. Çalışma metotları kullanılıyor mu?		
12	Ertelenmesi mümkün olmayan toplantı ve eğitimlerin uzaktan eğitim ve Telekonferans gibi yöntemlerle yapılması sağlanıyor mu?		
13	Yüz yüze yapılması gereken toplantılarda sosyal mesafe kuralı gözetiliyor mu?		
14	Yemekhanelerde grupların boyutunu en aza indirmek için kalabalık olmayan gruplar halinde çalışanların yemeğe alınmasına ilişkin düzenleme yapıldı mı?		
15	Çalışanlara ateş, öksürük, nefes darlığı, vücut ağrıları, titreme veya yorgunluk gibi hastalık belirtileri yasadıklarında işverenlere/işyeri hekimlerine derhal bilgi Vermeleri gerektiği duyuruldu mu?		
16	Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikâyeti olan çalışanın maske takmasını Sağlayarak işyerindeki diğer çalışanlardan izole ediliyor mu?		
17	İzole edilen çalışan için ALO 184 aranarak sağlık yetkililerine göre yönlendirilmesi yapılıyor mu?		
18	Efekte olduğu doğrulanmış çalışanın ayrılmadan önce çalıştığı ve temas ettiği alanlar tespit edilip dezenfekte ediliyor mu?		

19	Tuvalet, banyo ve lavabolarda yeterli miktarda ortam ve kişisel hijyen malzemesinin bulundurulması, bu alanların kullanımından önce ve sonra kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına dikkat edilmesi ve buraların sıklıkla dezenfeksiyonu sağlanıyor mu?		
20	İlgili Bakanlıklarca işyerleri ve işverenler için hazırlanan Yeni Tip Korona virüs duyuruları, rehber dokümanlar doğrultusunda, sağlık ve güvenlik planları ile önlemler güncellendi mi?		
21	Birden fazla işverenin bulunması durumunda salgına karşı alınacak tedbirlerde işbirliği ve koordinasyona, işverenler arasında düzenli bilgi alışverişinin sağlanmasına özen gösteriliyor mu?		
22	Şantiye alanına yeni gelen malzemelerin belirlenecek özel alanlarda Depolanmasını sağlayarak yetkili çalışanlar dışında bu alanlara giriş ve çıkışlar ile malzemelere teması önleyici tedbirler alındı mı?		
23	Çalışanlara tek kullanımlık maske verilerek uygun şekilde kullanmaları Sağlanıyor mu?		
24	Kullanılmış maskeler uygun şekilde bertaraf ediliyor mu?		
25	Şantiyede dinlenme alanları, yemekhane ve yatakhaneler gibi ortak alanlar ve sıkça temas edilen tüm yüzeylerin rutin temizliği ve dezenfeksiyonu yapılıyor mu?		
26	Is istasyonları, tezgâhlar, kulplar, kapı kolları, paylaşılan araçlar ve benzeri Ekipmanın temizliği ve dezenfeksiyonu yapılıyor mu?		
27	Yemekhane ve yatakhane, os ortamları ve diğer kapalı mekânların düzenli bir şekilde doğal havalandırılması ve dezenfeksiyonu sağlanıyor mu?		
28	Çalışanlara etkin el yıkama teknikleri hakkında bilgilendirme yapıldı mı?		
29	Çalışanların çalışma alanları girişlerinde ve içinde, diğer sosyal alanlarda (dinlenme alanları, yemekhane, yatakhane vb.) Yeterli miktarda su, sabun ve alkol bazlı el antiseptiğine erişimi sağlanıyor mu?		
30	Tek kullanımlık el havlusu ve temassız çöp kovaları kullanılıyor mu?		
31	Yeniden kullanılabilir malzemeler ve ekipman dezenfekte ediliyor mu?		
32	Çalışanların, is elbiselerini günlük kıyafetleri ile temasını önleyerek işyerinde değiştirmeleri sağlanıyor mu?		
33	Is elbiseleri ile kıyafetlerin farklı yerlerde saklanabilmesine yönelik gerekli Düzenlemeler yapıldı mı?		
34	Alt yüklenicilerin yukarıda zikredilen tüm baslıklara uyması kontrol ediliyor mu?		

KAYNAK: <https://ailevecalisma.gov.tr/covid19>

ÜRETİM FABRİKALARINDA KORONA VİRÜSTEN KORUNMA UYGULAMALARI

Fabrika Üretimi ekonomimizde önemli bir rol oynamaktadır. Bu tür Üretim ve İşleme Merkezlerinde Mümkün olduğunca, hemen hemen her üretim departmanı için sosyal uzaklaşma yönergeleri hazırlanmalı ve bu bölgelerdeki çalışmalar yönergelerde belirtilen esaslara göre yapılmalıdır.

Belirli bir faaliyetle ilgili olarak sosyal mesafe kurallarına tam olarak uymanın mümkün olmadığı durumlarda, personel arasında bulaşma riskini azaltmak için, faaliyeti geçici olarak durdurmalısınız. Eğer, işletmenin faaliyet göstermeye devam etmesi zorunlu ise, mümkün olan tüm hafifletici önlemleri almanız gerekir.

- ❖ **Örneğin:** Çalışmanın devam etmesi gerektiğine karar vermeniz halinde, personel mümkünse yüz yüze değil yan yana veya karşılıklı (çapraz) olarak çalışmalıdır.
- ❖ Temizlik personelinin İş Mahallerini, dezenfektanla silmesi için gerekirse temizlik prosedürlerinin sıklığını artırmalı, gün içinde üretimi duraklatmalısınız.
- ❖ Sosyal etkileşimi sınırlamak ve personel arasında virüs geçirgenliğini dağıtmamak için bu süreçte personeli aynı vardiya ekipleri içerisinde çalıştırmalı, vardiya personelini karıştırmamalısınız.
- ❖ Ara dinme zamanlarında personelin toplanmasına izin vermemelisiniz; personelin Ara dinlenmelerinde sosyal mesafeyi uygulamaya devam edebilmesi için kademeli Ara dinlenme sürelerini göz önünde bulundurmalısınız.
- ❖ Tüm personele, her Ara dinlenmenin başında ve sonunda, işe geldiklerinde ve işten ayrılmadan önce ellerini 20 saniye veya daha fazla sabun ve suyla yıkaması gerektiğini bildirmelisiniz.
- ❖ Buna yardımcı olmak için, sabun, su ve / veya el dezenfektanı sağlayan ek açılır el yıkama istasyonları veya tesisleri eklemeyi düşünmelisiniz.

Girerken ve ayrılırken, iş gücünüzün mümkün olduğunca **2 metre** uzakta kalmasını sağlamalısınız. Çalışanlarınızı korumak için, onlara, günlük olarak sadece iyi oldukları ve işlerinde hiç kimsenin kendini tecrit etmediği takdirde işe başlamalarını hatırlatmalısınız.

**SANAYİ ÜRETİM SEKTÖRÜ ÇALIŞANLARI
COVID-19 SALGININDAN KORUNMAYA
YÖNELİK KONTROL LİSTESİ**

		EVET	HAYIR
1	Servis araçlarının taşıma kapasiteleri sosyal mesafe göz önüne alınarak planlandı mı?		
2	Servis araçlarının özellikle sık temas edilen yüzeyleri basta olmak üzere dezenfeksiyon ve temizliği sık aralıklarla yapılıyor mu?		
3	Servis araçlarında alkol bazlı el antiseptiği ve tek kullanımlık maske bulunduruluyor mu?		
4	Çalışanların işe giriş ve çıkışlarında kişisel hijyenin sağlanması, temasın azaltılması ve Sosyal mesafenin sağlanmasına yönelik önlemler alınıyor mu?		
5	Fabrika içerisinde araç ve insan yoğunluğunun oluşmasını engellemek amacıyla gerekli düzenlemeler yapıp ilgili yerlere uyarı işaretleri koyuldu mu?		
6	İşyeri girişlerinde tüm kişilere (müşteri, alt işveren, personel, şoför, ziyaretçi vb.) Yönelik temassız ateş ölçerlerle ateş ölçümü yapılması sağlanıyor mu?		
7	Üretim alanına geçici olarak girenler dahil olmak üzere iş ve işlemler sosyal mesafe kuralı gözetilerek yürütülüyor mu?		
8	İşletmeye yeni gelen malzemelerin, belirlenecek özel alanlarda depolanmasını Sağlayarak yetkili çalışanlar dışında bu alanlara giriş ve çıkışlar ile malzemelere teması önleyici tedbirler alınıyor mu?		
9	İşyerine geçici olarak girenler dahil olmak üzere dışarıdan gelen tüm kişilerin maske kullanmaları sağlanıyor mu?		
10	İs planlaması, faaliyetlerin mümkün olan en az sayıda çalışan ile sürdürülebilmesine ve sosyal mesafenin korunmasına yönelik olarak yeniden düzenlendi mi?		
11	Grupların kendi içinde ve birbirleriyle etkileşimleri asgari düzeyde tutuluyor mu?		
12	Ertelenmesi mümkün olmayan toplantı ve eğitimlerin uzaktan eğitim ve telekonferans gibi yöntemlerle yapılması sağlanıyor mu?		
13	Yüz yüze yapılması gereken toplantılarda sosyal mesafe kuralı gözetilerek maske kullanılıyor mu?		
14	Atölyelerde tezgâhlar arasında sosyal mesafe kuralı da gözetilerek uygun şekilde Düzenleme yapılıyor mu?		
15	Her bir iş istasyonunun, makinelerin, tezgâhların ve ilgili aksamalarının birden fazla çalışan tarafından kullanımının engellenmesi ve mümkünse aynı çalışan tarafından kullanılması konusunda planlama yapıldı mı?		
16	İs istasyonları, tezgâhlar, kulplar, kapı kolları, düğmeler, makine kolları ve kapakları, ortak alet ve ekipmanlar, ekranlı araçlar ile özellikle bilgisayar, telefon ve faks gibi ortak kullanılan cihazların temizliği ve dezenfeksiyonu düzenli periyotlarla yapılıyor mu?		
17	Makine kullanım talimatları içerisinde hijyen ile ilgili maddelere yer verildi mi?		
18	Yürüme yollarının genişliği ve güzergâhı çalışanlar arasındaki sosyal mesafeyi koruyacak şekilde düzenlendi mi?		

19	İşyerinde havalandırma ve klima sistemlerinin çalışabilirliği ve etkinliği kontrol Ediliyor mu?		
20	Filtre değişimleri düzenli ve uygun kişisel koruyucu donanımlar kullanılarak Yapılıyor mu?		
21	Mümkün oldukça doğal havalandırma tercih ediliyor mu?		
22	Tavan vinci, zincirli vinçler gibi uzaktan koordine edilen ekipmanların kumanda Yüzeyleri sıklıkla dezenfekte ediliyor mu?		
23	Kapalı ortamlardaki oluşabilecek toz, gaz ve dumanın ortamdaki uzaklaştırılabilmesi için gerekli teknik önlemler alınıyor mu?		
24	Alınan önlemler doğrultusunda kullanılan KKD değiştirme sıklığına dikkat ediliyor mu?		
25	Birden fazla işverenin bulunması durumunda salgına karşı alınacak tedbirlerde işbirliği ve koordinasyona, işverenler arasında düzenli bilgi alışverişinin sağlanmasına özen gösteriliyor mu?		
26	Yemekhanelerde grupları azaltmak için kalabalık olmayan gruplar halinde çalışanların yemeğe alınmasına ilişkin düzenleme yapıldı mı?		
27	Yemekhane, kantin ve çay ocağı gibi yiyecek-içecek tüketilen alanlarda sosyal mesafe kuralı gözetilerek işyeri zemininde gerekli işaretlemeler ve yönlendirmeler yapılıyor mu?		
28	İşyeri bina ve eklentileri, Ofis ortamları ile yemekhane ve dinlenme alanları, soyunma odaları ve duşlar gibi ortak alanların ve diğer kapalı mekânların düzenli bir şekilde doğal havalandırılması sağlanıyor mu?		
29	İşyeri bina ve eklentileri, ofis ortamları ile yemekhane ve dinlenme alanları, soyunma odaları ve duşlar gibi ortak alanların ve diğer kapalı mekânların ve sıkça temas edilen tüm yüzeylerin rutin temizliği ve dezenfeksiyonu yapılıyor mu?		
30	Soyunma odaları, tuvalet, banyo ve lavabolarda yeterli miktarda ortam ve kişisel hijyen malzemesinin bulundurulması, bu alanların kullanılmasından önce ve sonra kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına dikkat edilmesi ve buraların sıklıkla dezenfekte edilmesi sağlanıyor mu?		
31	Bariyer, uyarı işaretleri ve şeritlerle, kirli alanlar ile dezenfekte edilmiş alanlar birbirinden ayrılıyor mu?		
32	En sık ortak kullanılan merdiven tırabzanları, asansör düğmeleri, yemek ve toplantı masası, kapı kolu, çeşme başlıkları, çöp kovaları, ATM, elektrik anahtarları gibi yüzeyler sıklıkla temizleniyor mu?		
33	Temizlik işlerinin kayıtları tutularak etkili bir temizlik planı uygulanıyor mu?		
34	Çalışanlara yeni tip korona virüs salgını, enfeksiyon zinciri ve sağlığın korunmasına yönelik bilgilendirme yapılıyor mu?		
35	Çalışanlara etkin el yıkama teknikleri hakkında eğitim verildi mi?		
36	Fabrikalarda ve ofislerin giriş çıkışlarında ve diğer bilgilendirme panolarında Bilgilendirme broşürleri ile görseller asıldı mı?		
37	Çalışanların, çalışma alanları girişlerinde ve içinde, diğer sosyal alanlarda (dinlenme alanları, yemekhane, kantin vb.) Yeterli miktarda su, sabun ve alkol bazlı el antiseptiğine erişimi sağlanıyor mu?		
38	Tek kullanımlık mendil, el havlusu ve temassız çöp kovalarından yararlanılıyor mu?		
39	Yeniden kullanılabilir malzemeler ve ekipmanlar dezenfekte ediliyor mu?		

40	Çalışanlara, eve gitmeden önce is kıyafetlerini işyerinde değiştirmeleri ve is kıyafetlerinin sık sık yıkanması gerektiği konusunda uyarılar yapılarak takibi sağlanıyor mu?		
41	Çalışanlar ateş, öksürük, nefes darlığı gibi hastalık belirtileri gösterdiklerinde işyeri sağlık personeline derhal bildirim yapılıyor mu?		
42	Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikâyeti olan çalışan maske takarak işyerindeki diğer çalışanlardan izole ediliyor mu?		
43	İzole edilen çalışan için ALO 184 aranarak sağlık yetkililerine göre yönlendirilmesi yapılıyor mu?		
44	Efekte olduğu doğrulanmış çalışanın ayrılmadan önce çalıştığı, temas ettiği alanlar tespit edilip dezenfekte ediliyor mu?		
45	Efekte olduğu doğrulanmış çalışanın işyerinde temas ettiği çalışanlar belirlenip sağlık yetkilisine bildiriliyor mu?		
46	Hurdaların depolanmasında görevli çalışanlar COVID-19'a karşı ayrıca bilgilendirildi mi?		
47	İlgili Bakanlıklarca hazırlanan işyerleri, işveren ve çalışanlar için COVID-19 duyuruları ve rehber dokümanlar doğrultusunda, alınan önlemlerin güncellenmesi sağlandı mı?		
48	Mevcut acil durum planları ve risk değerlendirmeleri güncellendi mi, salgına karşı ayrı bir eylem planı geliştirildi mi?		
49	Konuşulan ana dilden farklı bir dilde konuşan yabancı bir çalışan var mı? (Konuşulan ana dili anlamakta zorlanan çalışan var mı?) Var ise bilgi ve dokümanlar uygun şekilde aktarılıyor mu?		
50	Temizlik ve bakım işleri personeline biyolojik ajanlarla conta mine olabilecek yerleri ne şekilde temizleyecekleri konusunda eğitim verildi mi?		
51	İşyerinde özel politika gerektiren gruptaki çalışanlar (hamile, emziren, engelli vb.) Varsa onların hijyen kurallarına uymalarını kolaylaştırıcı tedbirler alındı mı?		
52	Kişisel koruyucu donanımların düzenli kontrolleri yapılıyor mu? Gerekli hallerde yüz siperliği (erosal sıçramalarını önlemek için) sağlanıyor mu?		
53	Kullanılmış kişisel koruyucu donanımlar uygun şekilde bertaraf ediliyor mu?		
54	Kullanılmış kişisel koruyucu donanımların dış ortamdan izole bir atık kutusuna Atılıyor mu?		
55	Yeniden kullanılabilir kişisel koruyucu donanımların her kullanımdan önce ve sonra üreticinin önerisi doğrultusunda temizliği ve dezenfeksiyonu yapılıyor mu?		
56	Kişisel koruyucu donanımların çalışanlar tarafından ortak kullanımı ve hijyenik özelliğini kaybeden veya tek kullanımlık olan malzemelerin tekrar kullanılması engelleniyor mu?		
57	Hastalık bulaşma riskine karşı çalışanların standartlara ve ise uygun kişisel koruyucu donanımlar kullanması sağlanıyor mu?		
58	Koruyucu ekipmanlar biyolojik etkenlerle conta mine olamayacağı ve dışarıda giyilen kıyafetlerle temas etmeyeceği yerlerde depolanıyor mu?		
59	Alt yüklenicilerin yukarıda zikredilen tüm maddelere uyması kontrol ediliyor mu?		

KAYNAK: <https://ailevecalisma.gov.tr/covid19>

AVM ve SÜPER MARKET İŞYERLERİNDE KORONA VİRÜSTEN KORUNMA UYGULAMALARI

Perakende satış yapılan Süpermarket ve benzeri işyerlerinde, Hem çalışan Personeli, hem de müşterileri korumak için, mağazaya Giriş çok iyi yönetilmelidir.

- ❖ İlk iş herhangi bir zamanda mağazaya yalnızca sınırlı sayıda kişinin girmesine izin verilmesi olmalıdır.
- ❖ Süpermarketin Önüne; **KORONA VİRÜS** Belirtileri olan müşterilerin mağazaya girmemelerini her yerde diğer insanlardan her zaman 2 metre uzak durmalarını hatırlatacak bir uyarı tabelası konulmalıdır.
- ❖ Personel, her zaman mümkün olduğunca sık ve 20 saniye boyunca ellerini sabun ve suyla yıkaması için düzenli olarak teşvik edilmelidir.
- ❖ Mümkünse, ilgili tüm taraflar için bulaşma riskini daha da azaltmak ve bariyerleri düzenli olarak temizlemek için düzenli etkileşimin tüm noktalarına **PLEKSİGLAS** bariyerler konulmalı ve Yine de personele olabildiğince 2 metre uzakta olmaları tavsiye edilmelidir.
- ❖ Çalışanlara kendilerini korumak için, günlük olarak sadece iyi oldukları takdirde işe başlamaları hatırlatılmalıdır. Bu konuda **Aile, Çalışma ve Sosyal hizmetler Bakanlığı** tarafından hazırlanmış “Alışveriş Merkezlerinde; Yeni Tip Koronavirüs Salgınından Korunmaya Yönelik Kontrol Listesi” ne bakınız. <https://ailevecalisma.gov.tr/covid19>

**ALIŞVERİŞ MERKEZLERİNDE
COVID-19 SALGININDAN KORUNMAYA
YÖNELİK KONTROL LİSTESİ**

		EVET	HAYIR
1	COVID-19 Korona Virüsün yayılma yolları, belirtileri ve alınacak önlemlerin neler olduğu hakkında çalışanlara bilgilendirme yapıldı mı?		
2	AVM girişlerinde, çalışanların ve müşterilerin temassız ateş ölçer ile vücut ısılarının kontrol edilmesi sağlanıyor mu?		
3	Çalışanlara etkin el yıkama teknikleri hakkında bilgilendirme yapıldı mı?		
4	COVID-19 KORONAVİRÜS salgını dikkate alınarak mevcut risk değerlendirmesi ve acil durum planları güncellendi mi?		
5	Bilgilendirme panolarında, güncel broşürler ile aışler bulunduruluyor mu? Sesli anonslarla müşteriler uymaları gereken konularla ilgili uyarılıyorlar mı?		
6	Çalışanlara yaptıkları iş ve işlemlerde Fiziksel teması en aza indirme yönünde Bilgilendirme yapıldı mı? Çalışanların sosyal mesafeyi gözeterek çalışmaları sağlanıyor mu?		
7	İşyerlerinde mümkün olan en az sayıda çalışan bulunacak şekilde iş planlaması yapıldı mı?		
8	Mağaza içi müşteri yoğunluğu kontrol altında tutuluyor mu?		
9	AVM girişlerinde maske kullanımına özen gösteriliyor mu?		
10	AVM içinde ATM alanları, asansör önleri ve kabinleri, ortak alanlar vb. Yerlerde sosyal mesafe kuralına yönelik gerekli işaretlemeler yapıldı mı?		
11	Çalışanların, gerekli hijyen malzemeleri sağlanarak işe başlamadan önce ve çalışma süresince, sık aralıklarla, en az 20 saniye boyunca ellerini su ve sabunla yıkamaları sağlanıyor mu?		
12	Tüm çalışanların ve müşterilerin çalışma alanları girişlerinde, içinde ve diğer sosyal alanlarda (dinlenme alanları vb.) Alkol bazlı el antiseptiğine erişimi sağlanıyor mu?		
13	AVM' ye giren müşterilerin alkol bazlı el antiseptiği kullanmaları sağlanıyor mu?		
14	Çalışanların yapılan işe uygun ve kişiye özel koruyucu donanım (maske, yüz siperliği, vb.) Kullanmaları sağlanıyor mu?		
15	Tek kullanımlık maskenin el hijyenine dikkat ederek takılması sağlanıyor mu?		
16	Kullanılmış maskelerin ve eldivenlerin uygun şekilde dış ortamdaki izole bir tıbbi atık kutusuna atılması sağlanıyor mu?		
17	Çalışanların yemek yeme ve dinlenme alanlarında temas edilen yüzeylerin rutin temizliği ve dezenfeksiyonuna yönelik önlemler alındı mı?		
18	Çalışanların ayrılmış alanlarda kumanyalarını yerken tek kullanımlık çatal, kaşık kullanmaları sağlanıyor mu?		
19	Çalışanların dinlenme zamanları çakışmayacak şekilde ayarlanıyor mu?		
20	İşyeri ortamı sık aralıklarla doğal yollarla havalandırılıyor mu?		
21	Havalandırma sistemlerinin tamamen dış ortam havası ile çalışır hale getirilmesi sağlandı mı?		
22	İç hava ile çalışan tüm klima cihazları devre dışı bırakıldı mı? Tavan vantilatör ile pervanesi yahut salınımlı vantilatör cihazlarının kullanımını engellediniz mi?		

23	Müşteriler ve çalışanlar tarafından düzenli olarak temas edilen tüm yüzeyler uygun dezenfektanlarla temizleniyor mu?		
24	Telefon, bilgisayar, yazar kasa veya pos cihazı vb. Kullandıktan sonra bu cihazların dezenfeksiyonu sağlanıyor mu?		
25	Ödeme işlemlerinde nakit para transferinden kaçınıp, temassız ödeme seçeneğine yönlendirme yapılıyor mu?		
26	Ödeme noktalarına müşteri yoğunluğunu engellemek ve sosyal mesafeyi korumaya yönelik zemin işaretlemeleri yapıldı mı?		
27	İşyerlerinde tüm yüzeylerin ve ortak alanların genel temizliği ve dezenfeksiyonu günlük olarak yapılıyor mu?		
28	Tuvalet ve lavabolarda yeterli miktarda ortam temizliği için ve kişisel hijyen kullanımı için malzeme bulundurulmuyor mu?		
29	AVM içinde PANDEMİ süresince yapılacak olan etkinlikler ilgili makamlarca yapılacak bir sonraki duyuruya kadar ertelendi mi?		
30	Tuvalet ve lavaboların kullanılmasından önce ve sonra kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına ve buraların sıklıkla dezenfekte edilmesine özen gösteriliyor mu?		
31	Tuvalet ve lavabolarda kullanılmak üzere; sensörlü havlu DİSPENSERİ ve içten çekmeli tuvalet kağıdı makinaları yerleştirildi mi?		
32	Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikayeti olan çalışan veya müşteri maske takarak işyerindeki diğer müşteri ve çalışanlardan izole ediliyor mu?		
33	İzole edilen çalışan veya müşteri için ALO 184 aranarak sağlık yetkililerine göre Yönlendirilmesi yapılıyor mu?		

KAYNAK: <https://ailevecalisma.gov.tr/covid19>

LOJİSTİK İŞLETMELERDE KORONA VİRÜSTEN KORUNMA UYGULAMALARI

Bilindiği üzere, Lojistik işletmeleri, malların ihtiyaç duydukları yere ulaşabilmelerini sağlamada önemli bir rol oynamaktadır ve mümkün olduğunca sosyal mesafe kurallarına uygun olarak faaliyet göstermelidirler.

- ❖ Belirli bir faaliyetle ilgili olarak sosyal mesafe kurallarına tam olarak uymanın mümkün olmadığı durumlarda, işletmenin faaliyet göstermeye devam etmesi için bu faaliyetin devam etmesi gerekip gerekmediğine karar verilmesi, ve eğer devam etmesi yönünde karar verilmiş ise, teması azaltmak için mümkün olan tüm hafifletici önlemlerin alınması gerekir.
- ❖ Personel arasında bulaşma riskini önlem amacıyla uygulanacak 2 Metrelik mesafe korunamıyorsa, personel mümkünse yüz yüze değil, yan yana veya birbirlerine bakacak şekilde çalışmalıdır.
- ❖ Çalışanları korumak için, onlara, günlük olarak sadece iyi oldukları ve işlerinde hiç kimsenin kendini tecrit etmediği takdirde işe başlamaları hatırlatılmalıdır.
- ❖ Ayrıca, Dağıtım depolarına uyarı tabelaları ve zemin işaretleri konulmalı ve mümkün olan yerlerde çalışanlara 2 metre mesafeyi aşmamaları duyurulmalıdır.
- ❖ Yine, personele düzenli olarak ellerini mümkün olduğunca ve her seferinde en az 20 saniye boyunca sık sabun ve suyla yıkamaları bildirilmelidir.
- ❖ Buna yardımcı olmak için, sabun, su ve el dezenfektanı sağlayan el yıkama istasyonları veya tesisleri oluşturulmalıdır.

Çalışanlarınızı korumak için, onlara, günlük olarak sadece iyi oldukları ve işlerinde kendilerini 2 Metrelik mesafe içerisinde tecrit edebildikleri takdirde işe başlamaları hatırlatılmalıdır.

PAZAR VE ALIŞ VERİŞ SEMTLERİNDE KORONA VİRÜSTEN KORUNMA UYGULAMALARI

Bu Bölümde; Çalışanların her zaman sosyal mesafe kurallarına uymalarının mümkün olmadığı,

- ✓ **Semt Pazarları,**
- ✓ **Çiftlikler,**
- ✓ **Taş Ocakları,**
- ✓ **Ticari Ormanlar** veya diğer açık hava işletmeleri ele alınmaktadır.

Yukarıda örneği verilmiş olan ve benzeri faaliyetleri yürütme sürecinde, sosyal mesafe kurallarına tam olarak uymanın mümkün olmadığı durumlarda, öncelikle, bu faaliyetin devam edilmesinin gerekip gerekmediğine bakılmalı, eğer devam etmesi gerekiyorsa teması azaltmak için Çalışan ve Müşteri arasında ki bulaşma riskini ortadan kaldıracak mümkün olan tüm hafifletici önlemler alınmalıdır

- ❖ Öncelikle 2 Metrelik Sosyal Mesafe kuralı korunmalıdır. Eğer 2 metrelik bir mesafe korunamıyorsa, personel mümkünse yüz yüze değil, yan yana veya birbirlerine bakacak şekilde çalışmalı, müşterilerin 2 Metrelik Sosyal Mesafe kuralına uymaları için tedbir alınmalıdır.
- ❖ Tüm personele, 20 saniye veya daha fazla ve normalden daha sık ellerini sabun ve su ile yıkaması gerektiği bildirmelidir.
- ❖ Çalışanların araç kabinleri gibi kapalı alanları paylaşmaları gerekiyorsa, havalandırma için pencereler açık tutulmalı ve her zaman yüzlerine dokunmamaları hatırlatılmalıdır.
- ❖ Çalışanlar, Kapalı alandan ayrıldıktan sonra, ellerini 20 saniye veya daha fazla sabun ve suyla yıkamalı veya ellerini yıkamadıklarında el dezenfektanı kullanmalıdırlar.
- ❖ Verilen Hizmet Müşteriye dönükse, ürünler veya hizmetlerin kalabalıkları teşvik etmeden nasıl güvenli bir şekilde satılabileceği ve hijyen önlemlerinin tam olarak alındığından emin olunmalıdır.
- ❖ Örneğin; siparişleri mümkün olduğunca, çevrimiçi olarak veya telefonla önceden alarak ve yüz yüze süreyi sınırlamak için siparişleri önceden paketleyerek veya mümkünse teslimat hizmetlerini göz önünde bulundurarak yapılmalıdır.
- ❖ Müşterilerle etkileşim kurarken, mümkün olduğunca 2 metre mesafe korunmalıdır.
- ❖ Çalışanları korumak için, onlara, günlük olarak sadece iyi oldukları ve işlerinde kendilerini 2 metrelik tecrit içerisine aldıkları takdirde işe başlamaları hatırlatılmalıdır.

Çalışmalar, standart temizlik ürünleri kullanılarak, düzenli olarak dokunulan nesnelere ve yüzeyleri sık sık temizlenerek ve DEZENFEKTE edilerek yapılmalıdır. Bu Dezenfekte işlemi hem çalışma günü boyunca hem de tesisler arasında hareket ederken yapılmalıdır.

KARGO-NAKLİYE VEYA UZUN VADELİ DENİZ İŞLERİNDE KORONA VİRÜSTEN KORUNMA UYGULAMALARI

Personelin uzun süreler boyunca açık denizde bulunduğu ve her zaman 2 metre arayla olamayacağı bir veya daha fazla kargo gemisi veya açık deniz beton yapılarında personel mümkünse yüz yüze değil, yan yana veya birbirlerine bakacak şekilde çalışmalıdır.

- ❖ **GEMİDE** çalışan herkese, normalden 20 saniye veya daha uzun süre ellerini sabun ve su ile yıkaması gerektiğini bildirmelisiniz. Yine de personele olabildiğince 2 metre uzakta olmalarını tavsiye edilmelidir.
- ❖ Gemide çalışanlar, mümkün olduğunca katı bir şekilde kıydayken sosyal mesafe kurallarına uymalıdır. Virüsle temas halinde olduklarından şüpheleniyorlarsa, gemide başkalarına bulaşmasını önlemek için binmemelidirler.
- ❖ Sürekli yeni bir öksürüğü veya yüksek sıcaklığı olan personelin kıyıya çıkmasına veya kıyıya çıkmasına izin verilmemelidir. Kendileri SEMPTOMA TİK olan veya başka birinin KORONAVİRÜS semptomları ile rahatsız olduğu bir ailenin üyesi olan personel evde kalmalıdır.
- ❖ GEMİ personeline SEMPTOM gelişirse ne yapacakları ve bunu nasıl ve kime bildirmeleri gerektiği konusunda açık talimatlar verilmelidir.

ULAŞTIRMA İŞLERİNDE KORONA VİRÜSTEN KORUNMA UYGULAMALARI

Ulaşım, ekonomimizi ve kamu hizmetlerimizi desteklemek için hayati önem taşımaktadır. Bu nedenle çalışır olması ve çalışırken de, Sosyal mesafelerin mümkün olduğunca sürdürülmesi gerekmektedir. Ancak birçok ulaşım türünde personelin her zaman birbirlerinden veya yolculardan her zaman 2 metre uzakta kalamayacağını biliyoruz.

- ❖ Bu durumlarda personel, bu sürelerin ne kadar süreceğini en aza indirmeli ve diğer personel veya yolcularla yüz yüze temastan kaçınmalıdır.
- ❖ Tüm müşterilere, evden çalışmadıklarında işe seyahat etmek gibi, sadece gerekli olduğunda seyahat etmeleri gerektiğini ve bunu yaptıklarında mümkün olduğunda 2 metre aralarında kalmaları gerektiğini hatırlatmalıdır.
- ❖ Ulaşım merkezlerinden ve toplu taşıma araçlarından geçerken yolcular arasındaki sosyal mesafeyi kolaylaştırmak için 2 metrelik aralıkları işaretlemek için tabela, örneğin yer işaretleri gibi kullanımları aktive edilmelidir.
- ❖ Çalışanlara, normalden 20 saniye veya daha fazla ve daha sık ellerini yıkaması gerektiğini bildirmelidir.
- ❖ Kamu ulaşım araçlarından herhangi birinde çalışan personel (örneğin; Bir tren istasyonundaki personel) gemiye bakan diğer personel, mümkün olan yerlerde sosyal mesafe ilkeleri de dâhil olmak üzere, Ulaştırma Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı Rehberlerinde belirlenmiş olan kurallara uymalıdır.
- ❖ Personele, yolcularla olan mesafeyi korumak için TREN, UÇAK veya FERİBOT etrafında mümkün olduğunca az hareket etmeleri gerektiği bildirilmelidir.
- ❖ Ayrıca, Tüm alanların mümkün olduğunca sık DEZENFEKTE edilmesini sağlamak için gemi, terminal veya istasyon alanları için DEZENFEKTE PROSEDÜRLERİ oluşturulmalı ve bu prosedürlerinin kontrol sıklığı artırılmalıdır.

TOPLU TAŞIMA ARAÇLARINDA COVID-19 SALGININDAN KORUNMAYAYÖNELİK KONTROL LİSTESİ

		EVET	HAYIR
1	Sosyal mesafe kuralını göz önüne alarak toplu taşıma araçlarının taşıma kapasiteleri yarı yarıya düşürüldü mü? Taşıt içi oturma düzeni ile ilgili olarak gerekli değişiklikleri yapıldı mı?		
2	Araç içindeki yolcuların birbirleriyle temasını engelleyecek şekilde oturmaları sağlanıyor mu?		
3	Araçların özellikle sık temas edilen yüzeyleri basta olmak üzere temizlik ve hijyeni sık aralıklarla sağlanıyor mu?		
4	Her seferden sonra taşıtlarda temizlik ve dezenfekte işlemleri gerçekleştiriliyor mu?		
5	Toplu taşıma araçlarının uygun yerlerine alkol bazlı el antiseptiği yerleştirildi mi?		
6	Yolculuk öncesinde ve seyahat esnasında tek kullanımlık mendil ile maske dağıtılması sağlanıyor mu?.		
7	Çalışanların ise giriş ve çıkışlarında hijyen malzemesi kullanmalarına, Fiziksel temasın azaltılmasına ve sosyal mesafenin korunmasına yönelik önlemler alınıyor mu?		
8	Tüm gar girişlerinde (metro, tren, deniz otobüsleri ve şehirlerarası otobüs terminalleri havalimanları vb) termal kamera veya temassız ateş ölçerlerle kontrol sağlanıyor mu?		
9	Çalışanlara, yeni tip korona virüsün yayılma yolları, belirtileri ve alınacak önlemler hakkında bilgilendirme yapıldı mı?		
10	Garlardaki bilgilendirme panolarına, yeni tip korona virüs ile ilgili bilgilendirme broşürleri ve görsellerin asılması sağlanıyor mu?		
11	Mevcut acil durum planları ve risk değerlendirmeleri güncellendi mi, ayrıca salgına karşı bir eylem planı geliştirildi mi?		
12	Garlarda benzer işi yapan görevli sayısının asgari oranda tutulması için planlama Yapıldı mı?		
13	Çalışanların bir arada bulunduğu yer ve zamanlarda hijyen ve sosyal mesafe kurallarına uyuluyor mu?		
14	Ertelenmesi mümkün olmayan toplantı ve eğitimlerin uzaktan eğitim ve telekonferans gibi yöntemlerle yapılması sağlanıyor mu?		
15	Taşıt içlerinin mola müddetince yeterli düzeyde doğal havalandırılması yapılıyor mu?		
16	Çalışanlara tek kullanımlık maske ve maske üzerine takılmak üzere uygun yüz siperi verilerek, doğru şekilde kullanmaları sağlanıyor mu?		
17	Kullanılmış maskelerin uygun şekilde bertaraf edilmesi sağlanıyor mu?		
18	Tuvalet, banyo ve lavabolarda yeterli miktarda kişisel hijyen malzemesinin bulundurulması, bu alanların kullanılmasından önce ve sonra kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına dikkat edilmesi ve		

	buraların sıklıkla dezenfekte edilmesi sağlanıyor mu?		
19	Ellerin yüz bölgesine temas edilmemesi yönünde uyarılarda bulunuluyor mu?		
20	Taşıt içi görevlilerine yaptıkları işlemlerde (servis vb.) Hijyen amacıyla alkol bazlı el antiseptiği, tek kullanımlık mendil ve atıkları için özel çöp torbaları sağlandı mı?		
21	Yemek ve dinlenme alanlarında da sosyal mesafe ve hijyen kurallarına dikkat ediliyor mu? Mola yerleri (dinlenme tesisleri, vb) gibi yiyecek- içecek tüketilen alanlarda sosyal mesafe kuralına uyarak temizlik ve hijyene dikkat ediliyor mu?		
22	Yüz siperlerinin her kullanım öncesi ve sonrası imalatçı talimatlarına uygun şekilde dezenfekte edilmesi sağlanıyor mu?		
23	Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikâyeti olan çalışan veya yolcu maske takarak işyerindeki veya taşıttaki diğer kişilerden izole ediliyor mu? Gar ve istasyonlarda ise hastalığında şüphe edilen yolcuların bekletilmesi amacıyla bulaşmayı önleyecek nitelikte oluşturulmuş olan izole alanlara yönlendiriliyor mu?		
24	İzole edilen çalışan veya yolcu ALO 184 aranarak sağlık yetkililerine göre yönlendirilmesi yapılıyor mu?		

KAYNAK: <https://ailevecalisma.gov.tr/covid19>

ATIK YÖNETİMİ İŞLERİNDE KORONA VİRÜSTEN KORUNMA UYGULAMALARI

Atık yönetimi işletmeler, kamu hizmetleri ve HANELER için önemli bir hizmettir. Mümkün olan her yerde sosyal uzaklaşma yönergelerine göre yapılırsa devam edebilir.

Bu, Sosyal Mesafe Rehberi, personelin işin başından, her zaman 2 metreden fazla ayrılamayacağı bir atık sahası için geçerlidir.

- ❖ Personele normalden en az 20 saniye daha ellerini yıkamasını tavsiye edilmelidir. Personel, kapalı makinelere (FORKLİFT kaldırma araçları veya vinç kavrayıcılar gibi) girmeden önce her seferinde ellerini yıkamalı ve ellerini 20 saniye veya daha fazla yıkamalı veya ellerini her yıkamadıklarında el dezenfektanı kullanmalıdır. .
- ❖ Buna yardımcı olmak için, sabun, su ve el dezenfektanı sağlayan el yıkama istasyonları veya tesisleri oluşturulmalıdır.
- ❖ Atık ayıklama ve toplama hatlarında, personel Üretim ile aynı kurallara uymalıdır. Özellikle vardiyaların sonunda ve başlangıcında standart temizlik ürünleri kullanarak düzenli olarak dokunan nesnelere ve yüzeylerin sık sık temizlenmesine ve dezenfekte edilmesine izin verilmelidir.
- ❖ Personel, çöp ve atık toplama araç kabinleri gibi kapalı bir alanı paylaşırken 2 metrelik bir mesafeyi koruyamıyorsa, araca girmeden önce veya araca binmeden sonra ellerini 20 saniye veya daha uzun süre yıkamalıdır. Veya el yıkamanın mümkün olmadığı yerlerde el dezenfektan kullanmalıdır.
- ❖ Bu konuda Aile ve Çalışma Sosyal Güvenlik Bakanlığının Atık Toplama İşlerinde Faaliyet Gösteren İşyerlerinde; Yeni Tip KORONAVİRÜS Salgınından Korunmaya Yönelik Kontrol Listesine bakınız.
<https://ailevecalisma.gov.tr/covid19>
- ❖ Araçta birden fazla kişiden kaçınmanın mümkün olmadığı durumlarda, ekipler aracın pencerelerini havalandırma için açık tutmalı ve her zaman yüzlerine dokunmamaya dikkat etmelidir.

ATIK TOPLAMA İŞLERİNDE COVID-19 SALGININDAN KORUNMAYA YÖNELİK KONTROL LİSTESİ

		EVET	HAYIR
1	Birden fazla işverenin bulunması durumunda salgına karşı alınacak tedbirlerde işbirliği ve koordinasyona, işverenler arasında düzenli bilgi alışverişinin sağlanmasına özen gösteriliyor mu		
2	Servis araçlarının özellikle sık temas edilen yüzeyleri basta olmak üzere Dezenfeksiyon ve temizliği sık aralıklarla sağlanıyor mu?		
3	Servis araç girişlerine alkol bazlı el antiseptiği konulmuş mu?		
4	Çalışanlara yönelik temassız ateş ölçerlerle kontrol saklanıyor mu?		
5	Çalışanlar için temiz iş elbiseleri saklanıyor mu?		
6	İş elbiseleri ile harici elbiselerin temasının önlenmesi ve ayrı yerlerde saklanabilmesine yönelik gerekli düzenlemeler yapılıyor mu?		
7	Çalışanlara COVID-19 KORONA VİRÜS salgınına yönelik bilgilendirme yapıldı mı?		
8	PANDEMİ için uygun risk değerlendirmesi ve acil durum planları güncellendi mi?		
9	Çalışanlar bir arada iken hijyen ve sosyal mesafe Kurallarına uyuyor mu?		
10	Tek kullanımlık malzemelerin bertaraf uygun şekilde yapılıyor mu?		
11	Tuvalet, banyo ve lavabolarda yeterli miktarda ortam ve kişisel hijyen malzemesinin bulundurulması, bu alanların kullanılmasından önce ve sonra kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına dikkat edilmesi ve buraların sıklıkla dezenfekte edilmesi saylanıyor mu?		
12	Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikâyeti olan çalışan maske takarak işyerindeki diğer çalışanlardan izole ediliyor mu?		
13	İzole edilen çalışan için ALO 184 aranarak doğrudan sağlık kuruluşlarına Yönlendirilmesi sağlanıyor mu?		
14	Kullanılan tüm ekipmanın hijyeninin sağlanması amacıyla düzenli aralıklarla dezenfekte edilmesi ve ekipmanın farklı kullanıcılar tarafından kullanıldıkça dezenfeksiyonu yapılıyor mu?		
15	Çalışma ortamından gelen bulaşma riskinin azaltılması için günlük rutin olarak giyinme odaları, yemekhane gibi alanların yüzeyleri dezenfekte ediliyor mu?		
16	Çalışanların özellikle iş esnasında bulaşma riskine yönelik maruziyet kaynakları ve koruyucu önlemler ile ilgili bilgilendirme çalışması yürütülüyor mu?		
17	Çalışanların, telefon, anahtar vb. Kişisel eşyalarını çöp aracının şoför kabininde Bulundurmaları sağlanıyor mu?		
18	Çöp aracının içerisine alkol bazlı el antiseptiği konulmuş mu?		
19	Çalışanların, çöp toplama esnasında konteynerlerin çöp araçlarına boşaltımında koruyucu donanım olmadan kirli ve bulaşıcı yüzeylere temasından kaçınmaları sağlanıyor mu?		

20	Çöp konteynerlerin çöp araçlarına boşaltımında çöplerin çalışanlara temas Etmemesine özen gösteriliyor mu?		
21	Çöp konteyneri dışına tasmış çöplerin el ile toplanmaması için çöp aracında ayrı bir ekipman bulunduruluyor mu?		
22	Kullanılan çöp toplama araçları uygun bir şekilde günlük olarak ayrı ve izole bir ortamda dezenfekte ediliyor mu?		
23	Çalışanların is bitiminde duş almaları ve günlük kıyafetlerle işyerinden ayrılması sağlanıyor mu?		
24	Bulaşma riskinin azaltılması için günlük rutin olarak giyinme odaları, yemekhane vb. Yerler dezenfekte ediliyor mu?		

KAYNAK:

1. <https://www.gov.uk/guidance/social-distancing-in-the-workplace-during-coronavirus-covid-19-sector-guidance>
2. (<https://ailevecalisma.gov.tr/covid19>)

KORONAVİRÜS COVID-19 SEKTÖR BAZLI KORUNMA REHBERİ

Mebus Evleri Mah. Şerefli Sokak
No:35 Tandoğan / Ankara
444 6 596
detam@detam.com.tr

